Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Asia: hallituksen esitys perhevapaauudistukseksi (HE 129/2021 vp)

Sateenkaariperheet ry:n lausunto

Esityksen perusratkaisut ongelmallisia

> *Hallituksen esitys korjaisi joitakin sateenkaariperheiden haasteita perhevapaajärjestelmässä, mutta kokonaisuudessa tarkasteltuna se veisi järjestelmää lukuisia askelia taaksepäin monien sateenkaariperheiden perhetilanteissa.*
>
> *Esityksen peruslähtökohdat ovat kestämättömiä sateenkaariperheiden ja yleisemminkin perheiden moninaisten tilanteiden lähtökohdista. Hiotaanpa esitystä millä tavalla tahansa, se tulee olemaan huono sateenkaariperheiden näkökulmasta, jos tehdyissä perusratkaisuissa pysytään.*
>
> *Hallitus korjasi esitystään lausuntokierroksen perusteella. Muutamat hallituksen tekemät muutokset auttavat hiukan pehmentämään esityksen kielteisiä vaikutuksia sateenkaariperheille. Esitämme, että valiokunta tekee vielä alla esittämämme lisämuutokset esitykseen, jotta kielteisiä vaikutuksia voidaan edelleen hiukan lieventää.*

Kaikessa sekavuudessaan voimassa oleva lainsäädäntö kykenee nyt esitettyä uudistusta paremmin huomioimaan lapsen yksilölliset tilanteet ja tukemaan hänen tosiasiallista hoivaansa, silloin kun perhevapailla oleva tosiasiallinen vanhempi ei ole lapsen oikeudellinen huoltajavanhempi.

> *Esityksen mukaan tulevaisuudessa oikeus vanhempainvapaisiin rajattaisiin oikeudellisesti vahvistettuina huoltajina toimiville oikeudellisille vanhemmille.* ***Tämä on erittäin konservatiivinen ratkaisu ja lapsen yksilöllisen edun periaatteen vastaista,*** *koska se ei huomioi lapsen tosiasiallista elämäntilannetta millään tavoin. Tilannetta korjaa vain osin se esitetty mahdollisuus, että huoltaja-vanhempi voisi luovuttaa osan omista vanhempainrahapäivistään, erityisesti koska päiviä voisi luovuttaa hallituksen esityksen mukaan liian vähän ja liian tiukoin reunaehdoin. Tähän liittyykin alle esitellyt muutosesityksemme valiokunnalle.*

Esityksen suurin ongelma sateenkaariperheiden näkökulmasta on, että se kokonaisuutena tarkastellen rajoittaa voimakkaasti tosiasiallisten, ei-oikeudellisten vanhempien mahdollisuuksia pitää vanhempainvapaata verrattuna nykysäädäntöön. Uudistuksen yhtenä ääneen lausuttuna päätavoitteena on ollut perheiden monimuotoisuuden huomioiminen. Perheiden monimuotoisuutta

huomioimaan pyrkivä esitys, joka romahduttaa lapsen hoivasta tosiasiallisesti vastaavien vanhempien mahdollisuudet käyttää perhevapaita nykyisestä, on epäonnistunut.

Sateenkaariperheet ry:n aivan keskeinen tavoite on ollut, että perhevapaat huomioisi aiempaa paremmin tosiasiallisen vanhemmuuden. Nyt edettäisiin päinvastaiseen suuntaan.

EU-direktiivin vaatima perhevapaiden kiintiöinti kahden vanhemman kesken on erittäin ongelmallista, kun perheessä on useampia kuin kaksi vanhempaa. Se aiheuttaa sen, että kolmen tai neljän vanhemman apilaperheissä kaikki vanhemmat eivät voi olla yhdenvertaisessa asemassa suhteessa toisiinsa eikä perhe voi vapaasti suunnitella lapsen hoivaa lapsen edun mukaisella tavalla. Toki kiintiöinti rajoittaa myös eri sukupuolta olevien parien valinnanmahdollisuuksia, mutta ko tilanteessa rajoituksella on hyväksyttävissä olevana tarkoituksena vahvistaa sukupuolten välistä tasa-arvoa kahden vanhemman kesken. Useamman vanhemman apilaperheessä kiintiöinnillä ei sen sijaan ole vastaavaa perusteltavissa olevaa tarkoitusta ja se aiheuttaa vain ongelmia.

Kiintiöinti perustuu EU-direktiiviin, mikä rajoittaa Suomen lainsäätäjän toimintamahdollisuuksia. Lainsäätäjän ei kuitenkaan pitäisi mennä mutkistamaan tosiasiallisen vanhemmuuden huomiointia entisestään vaatimalla vapaiden käyttäjältä oikeudellista vanhemmuutta JA oikeudellista huoltajuutta. EU-direktiivi ei edellytä tällä tavalla tiukkaa ja yksisilmäistä etuuksien rajaamista. On suomalaisen lainsäätäjän oma konservatiivinen valinta, jos näin päätetään toimia. Samalla vähätellään lapsen yksilöllisen edun huomioimisen periaatetta ja pakotetaan perheet tekemään oikeudellista vanhemmuutta ja oikeudellista huoltajuutta koskevat päätökset etuuslainsäädännön pykälien eikä lapsen edun pohjalta.

Perhevapaiden uudistaminen esitetyllä tavalla alleviivaisi myös sen uudistuksen tarpeellisuutta, että lapsella tulisi olla oikeudellisesti vahvistettu asema suhteessa kaikkiin vanhempiinsa, vaikka vanhempia olisi kahta useampia, esimerkiksi apila- ja uusperheissä. (Tästä huolimatta hallitus teki juuri esityksen vanhemmuuslaista, jossa lapsen oikeusturvaa ei vahvisteta useamman vanhemman perheissä millään tavalla.)

Lapsen oikeuksien toteutuminen

Esitys antaa lapsen edun vastaisia insentiivejä ratkaista lapsen oikeudelliseen asemaan vaikuttavia merkittäviä valintoja. Se tulee vaikuttamaan apilaperheiden valintoihin oikeudellisen vanhemmuuden vahvistamisesta (ks tarkemmin alla). Koko väestön kohdalla se tulee vaikuttamaan lapsen huoltoratkaisuihin, kun erityisesti isien huoltajuuden vahvistamisella tulee usein olemaan perheen valinnanmahdollisuuksien kannalta epätoivottavia vaikutuksia. Jos esitys menee tässä muodossaan läpi, sen vaikutusta huoltajuusratkaisuihin ja erityisesti isien huoltajuuteen tulee seurata tarkasti. Esitys nimittäin rohkaisee perheitä jättämään isän huoltajuuden vahvistamatta.

Esityksessä väitetään, että lapsia kohdellaan yhtäläisellä tavalla, ja että kaikilla lapsilla on yhdenvertainen oikeus 320 vanhempainrahapäivään. Sen sijaan ei tuoda esille, että lapsilla ei ole yhdenvertaista oikeutta hoivaan **kaikilta** vanhemmiltaan. Jotkut lapset saisivat esityksen mukaan olla kaikkien vanhempiensa hoivassa. Tämä sisältää ne lapset, joilla on yksi tai kaksi vanhempaa, ja joiden vanhemmat ovat myös heidän huoltajiaan. Muiden lasten mahdollisuuksia kaikkien vanhempiensa hoivaan sen sijaan rajoitettaisiin uudistuksella.

Esitys on valmisteltu ilman lapsi/perhetoimijoita ja se näkyy. Virkavalmistelu on pyrkinyt yksinkertaisuuteen ja yksiselitteisyyteen, mutta samalla on unohdettu, että lapsen oikeuksien kannalta lapsen tosiasiallisen elämäntilanteiden huomioiminen on välttämätöntä, vaikka se saattaisi vaikeuttaa viranomaisen toimintaa lain soveltamisessa. Hallitus teki keskeisen virheen, kun jätti monimuotoisten perheiden järjestöt pois uudistusta valmistelevan työryhmän kokoonpanosta.

Voimassa oleva lainsäädäntö perustuu suurelta osin lapsen tosiasiallisen hoivan huomioimiseen, esitetty malli taas perheoikeudellisiin siteisiin. Tämä ei ole ongelmallista ainoastaan perheiden monimuotoisuuden ja tosiasiallisen vanhemmuuden huomioimisen kannalta. Se siirtää lainsäädännön näkökulmaa lapsen yksilöllisen edun huomioimisesta ja lapsen oikeuksista entistä vahvemmin juridisten vanhempien oikeuksiin. Esitys sotkee lapsen ja vanhempien perheoikeudellisen aseman ja oikeuden vanhempainrahaan ongelmallisella tavalla.

Vaatimuksemme

Jotta uudistuksen haitallisia vaikutuksia voitaisiin edelleen lieventää, tulisi esitystä uudistaa valiokuntakäsittelyn aikana seuraavilla tavoilla (tarkemmat perustelut ja esimerkit alempana):

- ***Vanhempainrahapäiviä on voitava luovuttaa omasta kiintiöstään kenelle hyvänsä***
    - *Jos valiokunta ei kuitenkaan katso voivansa muuttaa esitystä niin, että päiviä voisi luovuttaa kenelle hyvänsä, ainakin on voitava luovuttaa **tosiasiallisille vanhemmille**[1].*
        - *Jos kuitenkaan edes tämän ei katsota olevan mahdollista, päiviä on voitava luovuttaa hallituksen esittämien tahojen (oma puoliso, toinen vanhempi, toisen vanhemman puoliso sekä muu huoltaja) lisäksi **vähintään seuraaville**:*
            - *Muun huoltajan puolisolle*
            - *Vanhemmalle, joka luovuttaa lapsen adoptioon, mutta jolle vahvistetaan yhteydenpito-oikeus (nk. avoin adoptio)*
            - *Tosiasiallisille vanhemmille, joille on vahvistettu tai sovittu tapaamisoikeus lapsenhuoltolain nojalla lapselle erityisen tärkeinä henkilöinä*
- *Vanhempainrahapäivistä **on voitava luovuttaa kaikki 97 päivän kiintiön ylittävät päivät**, myös silloin kun lapsella on vain yksi huoltajavanhempi. Toisin sanoen lapsen ainoan huoltajavanhemman on voitava luovuttaa 223 päivää, hallituksen esittämän 126 päivän sijaan. Ei ole mitenkään perusteltua, että ainoa huoltajavanhempi pakotetaan käyttämään itse 194 päivää, kun kaikkien muiden vanhempien kohdalla itse on pidettävä 97 päivää.*

[1] Tosiasiallisen vanhemmuuden kriteerinä voidaan käyttää esimerkiksi samankaltaista määrittelyä kuin laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta käytetään ”erityisen läheiselle henkilölle”, jolle voidaan vahvistaa tapaamisoikeus lapseen.

Perustelut vaatimuksille

Perhevapaat useamman kuin kahden vanhemman apilaperheissä

Apilaperheet ovat perheitä, joissa lapsella on jo syntymästään lähtien useampia kuin kaksi tosiasiallista vanhempaa, tyypillisesti kahdessa kodissa. Apilaperhemuodot koostuvat pääasiassa seuraavista:

- Naisparin ja yksittäisen miehen kolmiapilaperhe, ehdottomasti yleisin
- Miesparin ja yksittäisen naisen kolmiapilaperhe, toiseksi yleisin
- Naisparin ja miesparin neliapilaperhe, harvinaisin

Puutteellisen vanhemmuuslainsäädännön takia apilaperheet joutuvat *aina* tekemään kohtuuttomia valintoja siitä, ketkä (enintään kaksi) toimivat lapsen oikeudellisina vanhempina, ja ketkä (enintään kolme) toimivat oikeudellisina huoltajina. Vanhemmuudet ja huoltajuudet eivät välttämättä kulje käsi kädessä apilaperheissä. Perheiden tekemät valinnat oikeudellisista perhesuhteista jakavat kunkin yllä mainitun perhemuodon vielä useaan alakategoriaan, joista kuhunkin perhevapaauudistuksen esitykset vaikuttavat eri tavoin. Lapsi voi olla kirjoilla kummassa kodissa hyvänsä perheen valintojen mukaan.

Hallituksen esityksen mukaisen perhevapaamallin mukaan joissain harvinaisissa tilanteissa apilaperheillä on nykyistä hiukan paremmat mahdollisuudet käyttää etuuksia, mutta suurimmassa osassa tilanteita etuuksien käyttäminen vaikeutuu merkittävästi, ja hyvin usein sulkee sellaiset vanhemmat etuuksien ulkopuolelle, jotka tällä hetkellä ovat oikeutettuja etuuksiin.

Apilaperheiden osalta esitys ottaisi yksi askelta eteenpäin ja monta askelta taaksepäin.

Ongelmat johtuvat alussa mainituista keskeisistä periaatteellisista ongelmista (kiintiöinti + sitominen huoltajuusvanhemmuuteen), mutta myös siitä, että esitys huomioi vain yhden, hyvin marginaalisen apilaperhetilanteen. Perhevapaiden jakaminen on esityksen mukaisesti mahdollista vain niillä *neli*apilaperheillä, joissa biologiset vanhemmat on päätetty vahvistaa sekä oikeudellisiksi vanhemmiksi että huoltajiksi. Tällaisia perheitä on Suomessa ihan yksittäisiä tapauksia. **Kaikki** muut apilaperhemuodot **kaikilla** muilla vanhemmuus/huoltajuus-kombinaatioilla jäävät uudistuksen ulkopuolelle, ja häviävät merkittävällä tavalla suhteessa nykytilanteeseen.

Ministeriö on esitellyt infograafisilla videoilla julkisuudessakin, kuinka esitetty systeemi huomioisi apilaperheet. Todellisuudessa esitykset tarkoittavat heikennyksiä ja kokonaan systeemin ulkopuolelle jäämistä arviolta 95% apilaperheistä. Sillekin 5% apilaperheistä, joille esitetty systeemi soveltuu jollakin tavoin, ”uudistukset” tuovat nykyistä jäykemmän mahdollisuuden jakaa etuuksia, koska etuudet kiintiöidään juridisille huoltajavanhemmille. Ainoa aito parannus apilaperheille on se, että esityksen mukaan huoltajana toimivan oikeudellisen etäisän puolisolla on mahdollisuus käyttää hiukan etuuksia, mutta ei kuitenkaan yhdenvertaista määrää suhteessa muihin vanhempiin. Tällä hetkellä etäisän puolisolla ei ole mahdollisuutta missään tilanteessa käyttää etuuksia.

Ainoa esityksessä huomioitu perhetilanne on siis sellainen hyvin harvinainen neliapilaperhe, jossa vanhemmuus ja huoltajuus on vahvistettu biologisille vanhemmille. Silloinkin etuuksien käyttöön etuoikeutettuja ovat ne vanhemmat, jotka on päätetty valita oikeudellisiksi vanhemmiksi ja

huoltajiksi. Loput vanhemmista saavat lyhyempiä pätkiä päivärahoja, ja ne kaiken lisäksi riippuvat huoltajavanhempien tahdosta.

Tosiasiassa useimmissa (arviolta 90%) apilaperheissä on kolme vanhempaa, ja hyvin tyypillisesti lapsi asuu tällöin siinä kodissa, jossa on kaksi vanhempaa. Tällöin etävanhempia on ainoastaan yksi, joten hallituksen esityksen ainoa parannus ei koske näitä perheitä, koska niissä ei ole etävanhemman puolisoa. Nykylain mukaan kaikilla kolmella vanhemmalla on täydet mahdollisuudet pitää vanhempainvapaata, ja isyysvapaan voi pitää kumpi vain ei-synnyttäneistä vanhemmista. Kuka tahansa kolmesta vanhemmasta voi pitää vaikka kaikki vanhempainrahakauden päivät. Etävanhempi on oikeutettu vapaaseen, jos vastaa lapsen hoivasta. Lähivanhemman puolisolla on oikeus etuuteen asumisen perusteella.

Hallituksen esityksen mukaan etävanhempi olisi tulevaisuudessa oikeutettu etuuksiin vain, jos hän on sekä oikeudellinen vanhempi että huoltaja. Apilaperheessä näin ei mitenkään välttämättä ole, koska apilaperhe joutuu tekemään epätyydyttäviä valintoja vanhemmuuden vahvistamisessa, koska vanhemmuus on mahdollista vahvistaa vain kahdelle. Hyvin tyypillinen esimerkki on kolmiapilaperhe, jossa isälle on vahvistettu vanhemmuus, mutta lapsi asuu äitien kotona ja huoltajuus on sovittu lähivanhemmille. Toisin sanoen isyys on vahvistettu, mutta isän huoltajuutta ei, koska on pidetty tarkoituksenmukaisena, että huolto on lähivanhemmilla. Tästä huolimatta perheen tarkoitus on, että isä osallistuu lapsen elämään ja hoivaan täyspainoisesti. Esityksen mukaan tällä isällä ei olisi oikeutta vapaisiin, ei vaikka hän tosiasiallisesti vastaisi oman lapsensa hoivasta. Niin halutessaan huoltajavanhempi voisi kyllä luovuttaa päiviä isän käytettäväksi, mutta esityksen mukaan vain enintään 63 päivää (tai 126 päivää, jos kaikki 320 päivää olisi kiintiöity hänelle). Kyseisen esimerkin tapauksessa huoltajavanhemmalla olisi tarve luovuttaa päiviä myös puolisonsa käytettäväksi.

Lähivanhempana toimivan huoltajavanhemman puolison etuudet (esimerkiksi yllä mainitussa perhetilanteessa) heikentyisivät myös hallituksen esityksen seurauksena, kun hän voisi käyttää enintään puolisonsa hänelle luovuttamat, maksimissaan 63 tai 126 päivää. Nykysysteemi mahdollistaa hänelle vaikka kaikki 158 vanhempainrahapäivää isyysrahapäivien lisäksi. Huoltajavanhemman puolisolla voisi olla yhdenvertaisemmat mahdollisuudet perhevapaiden käyttöön, jos ainoa huoltajavanhempi voisi luovuttaa hänelle kaikki oman 97 päivän kiintiönsä ylittävät päivät (223 päivää) tai, jos lapsella olisi kaksi huoltajavanhempaa, molemmat vanhemmat voisivat luovuttaa hänelle esityksen sallimat 63 päivää. Lisäksi niiden henkilöiden joukko, jolle päivärahapäiviä voi luovuttaa, pitää olla mahdollisimman laaja. Tämä olisi välttämätöntä lukuisissa apilaperhetilanteissa, jotta hallituksen esityksen aiheuttamia heikennyksiä voitaisiin korjata edes sillä tavoin, että perhe voisi yhteisin toimin keskittää luovutettavissa olevia vapaita sille tosiasialliselle vanhemmalle, joka perheen valinnan ja lapsen hoivan järjestämisen takia niitä tarvitsisi.

Toisin sanoen KAIKISSA kolmiapilaperheissä hallituksen esitys toisi pelkkiä oikeuksien rajauksia.

Oikeudellinen vanhemmuus ja huoltajuus apilaperheissä

Tällä hetkellä oikeudellinen vanhemmuus on mahdollista vain kahdelle vanhemmalle. Apilaperheissä joudutaan aina valitsemaan, ketkä (enintään) kaksi vanhemmista vahvistetaan oikeudellisiksi vanhemmiksi. Nykylainsäädännön nojalla apilaperheet kuitenkin pystyvät itse ratkaisemaan, keille tahansa kahdelle vanhemmuus vahvistetaan. Ratkaisu on aina kompromissi

ja asettaa lapsen oikeudet yhdellä tai toisella tavalla haavoittuvaan asemaan, minkä tahansa ratkaisun perhe tekee.

Apilaperheen lapsen puutteellinen oikeudellinen asema asettaa hänet jo nyt monella tavalla haavoittuvaan asemaan. On täysin kohtuutonta, että perhevapaiden uudistuksella tuodaan vielä yksi uusi seikka, joka aiheuttaa ongelmia riippuen siitä, kenelle vanhemmille oikeudellinen vanhemmuus vahvistetaan. On täysin lapsen edun vastaista, että perhevapaalainsäädäntö painostaa tällä tavalla perheitä valitsemaan lapsen oikeudellisen aseman tavalla, joka ei ehkä muuten olisi lapsen edun mukainen. On jo itsessään kohtuutonta vaatia, että apilaperheissä joudutaan valitsemaan, ketkä vanhemmista vahvistetaan oikeudellisiksi vanhemmiksi (eli keihin lapsella on oikeusturvaa) – tätä valintaa ei pitäisi enää lainkaan vaikeuttaa millään lisäsivuvaikutuksilla.

Huoltajuus on Suomessa mahdollista tietyissä tilanteissa määrätä kolmelle (mutta tuomioistuin ei ole koskaan suostunut vahvistamaan huoltajuutta apilaperhetilanteessakaan neljälle), mutta huoltajuusratkaisujakaan ei missään nimessä pitäisi joutua tekemään siitä näkökulmasta, miten voi saada perhevapaita. Esimerkiksi voi hyvin olla lapsen edun mukaista, että hänen huoltajinaan toimii miespari, joiden luona hän arkeaan asuu. Hallituksen esityksen mukaan tässä tilanteessa oikeudellinen äiti, joka ei ole huoltaja, ei voisi lainkaan käyttää etuuksia, vaikka vastaisi lapsen hoivasta päivisin (nykylain mukaan olisi mahdollista).

Esimerkiksi seuraavia ratkaisuja saatetaan tehdä ainoastaan sen takia, että perhevapaita voitaisiin pitää järkevällä tavalla:

- sosiaalinen isä vahvistetaan vanhemmaksi biologisen isän ohella (jolloin äiti jää ilman vanhemmuutta) siitä syystä, että sosiaalisella isällä olisi mahdollisuus jäädä pidemmälle perhevapaalle
- isä jää vaille huoltajuutta siitä syystä, että lähivanhempina toimiva naispari voisi käyttää täydet perhevapaat

Koti-inseminaatiolla lapsen saaneet naisparit

Koska äitiyslaki ei vaatimuksistamme huolimatta mahdollista äitiyden vahvistamista silloin, kun lapsi on saanut alkunsa koti-inseminaatiolla, toisen äidin vanhemmuus pitää näissä tilanteissa vahvistaa perheen sisäisen adoption kautta. Prosessi kestää kaikkineen 4–12 kuukautta.

Nykyisen perhevapaalainsäädännön mukaan molemmat äidit voivat käyttää perhevapaita alusta lukien, koska toisen äidin etuus perustuu oikeudellisen äidin kanssa asumiseen. Ei-synnyttäneellä äidillä on myös automaattisesti oikeus isyysvapaaseen. Hallituksen esityksessä oikeus perhevapaisiin taas olisi sidottu vahvistettuun (tai tunnustettuun) vanhemmuuteen ja huoltajuuteen. Toinen äiti menettäisi täten lähtökohtaisen oikeuden täysiin perhevapaisiin. Hän saisi oikeuden etuuksiin vasta kun adoptio on vahvistettu 4–12 kuukautta lapsen syntymän jälkeen. Odotusajalla hallituksen esitys mahdollistaisi ainoan huoltajavanhemman luovuttaa hänelle 126 päivää vapaita. Tämä mahdollistaisi toiselle äidille lyhyet perhevapaat, mutta edelleen sulkisi perheeltä mahdollisuuden valita sosiaalisen äidin pidempiaikainen kotiin jääminen lapsen ensimmäisen vuoden aikana.

Tässäkin tilanteessa perheille aiheutuvaa vahinkoa voisi lieventää, jos ainoa huoltajavanhempi voisi luovuttaa kaikki oman 97 päivän kiintiönsä ylittävät vapaat puolisolleen, eli maksimissaan 223 päivää. Tällöin myös naisparin koti-inseminaatiolla alkunsa saaneiden lasten tilanteessa olisi

mahdollista, että sosiaalinen äiti olisi pitkänkin pätkän hoitovapaalla, vaikka adoption vahvistamisessa kuluukin 4-12kk lapsen syntymästä.

Miesparin ydinperheet

Miesparin ydinperheet muodostuvat joko adoption tai sijaissynnytyksen tai siihen vertautuvan epävirallisen järjestelyn kautta. Näissä tilanteissa molemmat isät harvoin ovat heti alusta lukien lapsen juridisia vanhempia ja huoltajia, vaikka hoitaisivat lasta lapsen syntymästä alkaen, ja vanhemmuuden vahvistamisen prosesseissa voi mennä pitkään. Siksi olisi erityisen tärkeää myös miesparien perheiden kannalta, että vanhempainrahapäiviä voisi luovuttaa ehdotettua laajemmin myös ilman vanhemmuuden ja huoltajuuden yhdistelmää tai parisuhdevaatimusta.

Sukupuolitetusta kielestä

Sateenkaariperheet ry on hyvillään tehdystä ratkaisusta poistaa etuuksien nimien turha sukupuolittaminen. Hallituksen linjaus luo lainsäädäntöä, joka on selkeämpää, ennakoitavampaa ja sovellettavampaa. Hallituksen olisi ollut hyvä jatkaa samalla linjalla myös vanhemmuuslainsäädännön osalta, mutta sen osalta hallitus juuri esittää haitallisesti ja tarpeettomasti sukupuolitettua lainsäädäntöä. Sukupuolitetussa kielenkäytössä pysyttäytyminen vain tunnesyistä olisi uskallettava lopettaa kaikessa lainsäädännössä.

Sukupuolineutraali lainsäädäntö perhevapaista huomioi samaa sukupuolta olevien parien lisäksi transtaustaiset vanhemmat. Nykylainsäädäntö on tästä näkökulmasta todella ongelmallinen. Kelan sovelluskäytäntö on kuitenkin mahdollistanut perhevapaiden saamisen myös sukupuolensa vahvistaneille transtaustaisille vanhemmille.

Lisätietoja antaa:

Juha Jämsä
toiminnanjohtaja
044 997 1956
juha.jamsa@sateenkaariperheet.fi

Sateenkaariperheet ry on vuonna 1997 perustettu lastensuojelu- ja perhejärjestö. Se toimii Suomen sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien sekä perhettä suunnittelevien ja vanhemmuudesta kiinnostuneiden ihmisten kontaktifoorumina, vertaistuen tarjoajana, oikeuksien puolustajana, tiedonvälittäjänä ja edunvalvojana sekä perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten kouluttajana.

Sateenkaariperheet ry haluaa kiinnittää huomiota siihen, että erilaisten perheiden näkökulma tulee lähtökohtaisesti aina huomioida lainsäädäntötyössä, jotta uudistettavat käytännöt huomioivat kaikki lapset ja perheet. Perheiden monimuotoisuutta edustaa yksittäisten perhejärjestöjen lisäksi Monimuotoiset perheet -verkosto, jonka asiantuntemus on lainsäätäjän käytettävissä. *www.monimuotoisetperheet.fi*